

1. Obiekt

KOŚCIÓŁ PARAFIALNY Rz.-Kat. Św. JACKA

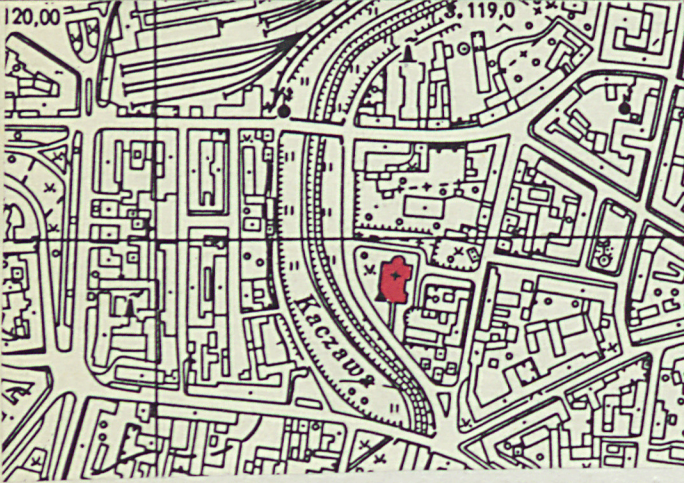
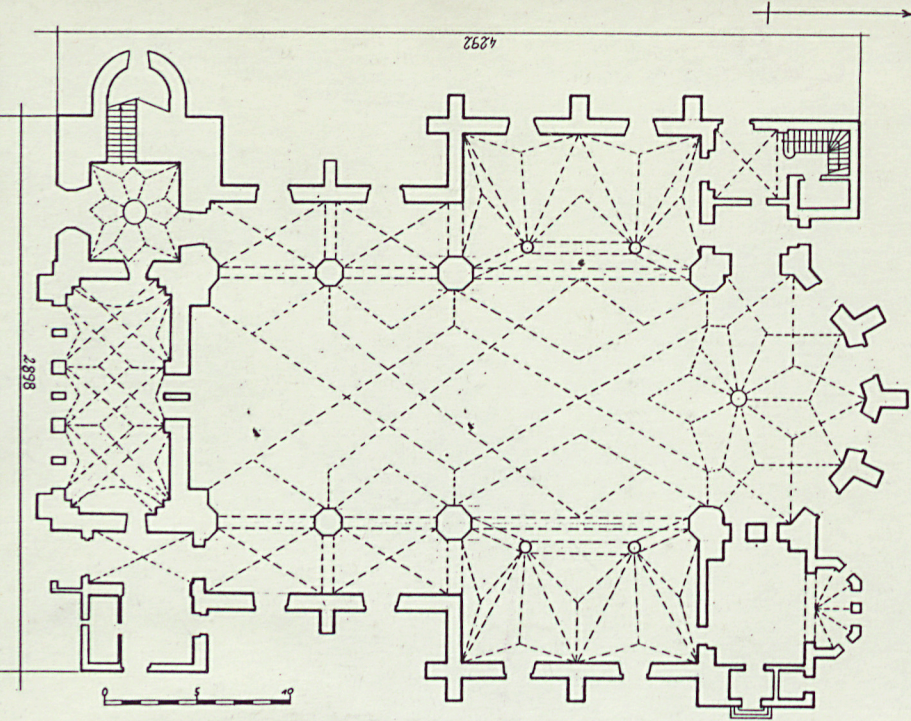
2. Czas powstania

1905-1908

3. Miejscowość

LEGNICA

11. Zdjęcia, plan sytuacyjny, rzuty

4. Adres

Legnica
ul. Nadbrzeżna

5. Adres hipoteczny

6. Przynależność administracyjna

województwo legnickie

gmina miasto Legnica

7. Poprzednie nazwy miejscowości

LIEGNITZ

7. Przynależność administracyjna
przed 1.VI.1975 r.

województwo wrocławskie

powiat

8. Właściciel i jego adres

Parafia rz.-kat.
Św. Jacka
I-ca ul. Nadbrzeżna

9. Użytkownik i jego adres

Parafia rz.-kat.
Św. Jacka
I-ca ul. Nadbrzeżna

10. Rejestr zabytków

Nr 581/798/1 data 30.12.1987

autor zdjęć L. Dobrzyniecki
data wykonania X.1991
miejsce przechowywania negatywów PSOZ Legnica

12. Autorzy, historia obiektu, określenia stylu.

Budowę neogotyckiego kościoła rozpoczęto w 1905r. wg planów radcy budowlanego Hossfelda. Reliefowe przedstawienie nad portalem elew. południowej autorstwa Riedela ze Strassburga. Kościół poświęcono w 1908r. i nadano mu nazwę KAISER FRIEDRICH-GEDACHNIS-KIRCHE, na cześć cesarza Fryderyka III. Tryptyk ołtarzowy malował Rafael Schuster-Woldan /pozostał główny obraz tryptyku/.

13. Opis (sytuacja, materiał i konstrukcja, rzut, bryła, elewacje, dach wnętrze wyposażenie, instalacje)

Sytuacja: ul. Nadbrzeżna. Orientowany północ-południe.

Materiał i konstrukcja: na cokole kamiennym, murowany z cegły o wtku gotyckim. Sklepienia i żebra ceglane, filary murowane z cegły, kolumny, maswerki i niektóre obramienia otworów drzwiowych kamienne. Hełmy wież z blachy miedzianej.

Sklepienia i stropy: w nawie głównej sieciowe, bocznych - sieciowe pod emporami krzyżowe i krzyżowe z żebrami pośrednimi, w prezbiterium i pomieszczeniu przy prezbiterium - sieciowe, w pomieszczeniu przyziemia wieży - żagielkowe z dekoracją gwiazdzystą.

Wieżba dachowa: mieszana: kleszczowo-storczykowa z krzyżulcami kleszczowymi.

Pokrycie dachu: dachówka - karpiówka, pojedyncza.

Dach: korpus główny kryty dachem 2-spadowym, dobudówki: zakrystia-wielobocznie, kaplica 2-spadowym. Wieża kryta blaszanym hełmem. W koszach połaci dachowych żygacze wsparte na kutych żelaznych wspornikach z dekoracją wici roślinnej. Na skrzyżowaniu nawy i transeptu 8-boczna wieżyczka sygnaturki z bąblem i szeregiem arkadowych okienek zwieńczonych trójkątnymi szczycikami z kulą. Całość zamknięta ostrosłupowym hełmem, zakończonym iglicą i puszką.

Posadzki i podłogi: w prezbiterium płyty i schody piaskowcowe, w nawach posadzka ceramiczna, w kaplicy deski, w przedsionkach płyty piaskowcowe.

Schody: zewnętrzne z granitu; wewnętrzne z kruchty na empory 3-biegowe, granitowe z żelazną kutą balustradą, na ambone z zakrystii kamienne, zabiegowe.

Otwory: okienne w przyziemiu jednostronnie rozglifione zbliżone do kwadratu zamknięte łukiem odcinkowym, w kamiennym obramieniu z oszkleniem w ołoiu /witrażowe/. Okna wyższej kondygnacji nawy i prezbiterium ostrołukowe obustronnie rozglifione z maswerkami i laskowaniem, wypełnione witrażami. Okna kaplicy zamknięte ostrołucznie, wypełnione maswerkami i laskowaniem.

Drzwi: drewniane 1 i 2-skrzydłowe z zawiasami pasowymi i stylizowanej dekoracji roślinnej, zamknięte ostrołucznie lub łukiem dwuramiennym. Drzwi do zakrystii zamknięte łukiem odcinkowym.

14. Kubatura	15. Powierzchnia użytkowa	16. Przeznaczenie pierwotne kościół	17. Użytkowanie obecne kościół
18. Prace budowlane i konserwatorskie, ich przebieg i dokumentacja 1966 - odnowienie wnętrza kościoła		19. Stan zachowania (fundamenty, ściany zewnętrzne, ściany wewnętrzne, sklepienia, stropy konstrukcje dachowe, pokrycie dachu, wyposażenie i instalacje) - fundamenty - stan dobry - ściany zewnętrzne i wewnętrzne - stan dobry - więźba dachowa - stan dobry - poszycie dachu - stan dobry - sklepienia i stropy - stan dobry - posadzki i podłogi - stan dobry - schody - stan dobry - wyposażenie - stan dobry - instalacje - co, wodno-kanalizacyjna, wc, odgromowa, odwadniająca /żygacze z blachy miedzianej/ - stan dobry	
20. Najpilniejsze postulaty konserwatorskie - zachować obecny wystrój zewnętrzny i wewnętrzny obiektu			

21. Akta archiwalne (rodzaj akt, numer i miejsce przechowywania)

22. Bibliografia

- Liegnitz und Umgebung, Liegnitz 1927, s. 67
- Unser Liegnitz und sein Landkreis, Lorch-Wüttemberg
br, s.31

23. Źródła ikonograficzne i fotografie (rodzaj, miejsce przechowywania, sygnatury)

24. Uwagi różne

25. Wypełnił

Leszek Dobrzyniecki

imię i nazwisko

data 21.X.1991 r.

26. Sprawdził

imię i nazwisko

data

27. Załączniki

wkładki z opisem - szt. 2
wkładki z fotografiami - szt. 3

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
Legnica	kościół	ciąg dalszy opisu

Rzut: na rzucie krzyża łacińskiego z płytkim transeptem i 4-bocznie zamkniętym prezbiterium, 4-boczną wieżą zamkniętą półkoliście od południowego-zachodu, z przybudówką klatki schodowej w narożu południowo-wschodnim. Prezbiterium flankowane zakrystią od wschodu i kaplicą od zachodu.

Bryła: korpus główny na cokole kamiennym, 2-kondygnacyjny pokryty dachem 2-spadowym, z 3 trójspadowymi daszkami przylegającymi do niego prostopadłe od strony wschodniej i 2 od zachodniej, z 4-boczną, 3-kondygnacyjną wieżą w narożu południowo-zachodnim i dobudowaną do niej półkolistą 2-kondygnacyjną wieżyczką klatki schodowej. W narożu północno-wschodnim 1-kondygnacyjna zakrystia zamknięta wielobocznie i kaplica w narożu północno-zachodnim. W narożu południowo-wschodnim dobudówka klatki schodowej zamknięta 2-spadowym dachem.

Elewacje:

Elewacja wschodnia: na wysokim kamiennym cokole z przybudówką klatki schodowej od południa, ścianą nawy i 2 oknami zamkniętymi łukiem odcinkowym w I kondygnacji z 2 ostrołucznymi oknami w II kondygnacji, wsparta 2 2-uskokowymi przyporami. Ściana transeptu wsparta w narożach i pośrodku przyporami j.w. z oknami j.w. Od północy 1-kondygnacyjna dobudówka zakrystii z ostrołucznym otworem wejściowym z dekoracją w kształcie trójkątnego szczytu ze stylizowanymi czołgankami. Przybudówka klatki schodowej z dekoracyjnym ceglanym szczytem schodkowym. W wysokich tynkowanych blendach /ilość blend odpowiada ilości schodków/ w 3 osiach środkowych w części dolnej małe, ostrołuczne okienka, nad nimi parzyste trójlistne arkadki, nad nimi trójkątny szczyt z trójliściem. W szczycie wpisana obręcz. Pod okienkami fryz z winnej latorośli. Blendy boczne bez dekoracji. W przyziemiu ostrołuczny otwór wejściowy z zamurowaną górną częścią. W północnej ścianie bocznej przybudówki ostrołuczne okno w przyziemiu, w południowej otwór szczelinowy.

Ściana nawy pod gzymsem z gładkim tynkowanym pasem, nad gzymsem koronującym zwieńczona trzema szczytami, krytymi dachówką. Dekorowana attyką w formie arkadek zamkniętych łukiem odcinkowym z trójkątnym szczytem nad nim i okrągłym otworem w szczycie. Arkadki przedzielone profilowanymi słupkami. Ściana transeptu zamknięta trójkątnym szczytem, przedzielonym i flankowanym 6 8-bocznymi pseudowieżyczkami z wielospadowymi daszkami. Między wieżaczkami podwójne ostrołuczne, tynkowane blendy z dekoracją maswerkową, zwieńczone trójkątnym szczytem, w którym rozeta. Szczyt od ściany transeptu oddziela fryz rolkowy.

Elewacja północna: flankowana od wschodu 1-kondygnacyjną zakrystią zamkniętą 5-bocznie z 4 osiami małych, ostrołucznych okienek w prostokątnych blendach i 2 szczelinowymi okienkami w prostej ścianie zakrystii.

Wkładkę założył: .....
(Imię, nazwisko, data)

Dorota Bocheńska

Wzór ODZ 1978 r.

Miejsce przechowywania negatywów: .....

Prezbiterium na bardzo wysokim kamiennym cokole zamknięte 4-bocznie, oszkarpowane 5 2-uskokowymi przyporami. Między przyporami wysokie, ostrołuczne okna witrażowe. Od zachodu kaplica przy prezbiterium, nakryta dachem 2-spadowym z 2 małymi okienkami piwnicznymi w partii cokołu i szeregiem ostrołucznych otworów w górnej partii 3 ścian w prostokątnych blendach. Ostrołuczne otwory /okienka i blendy/ przedzielone profilowanymi węgarkami i okrągłymi ślepymi okienkami nad ostrołukami. W szczycie kaplicy małe okienko zamknięte łukiem odcinkowym i 2 pasy fryzu rolkowego. Między prezbiterium i kaplicą 1-kondygnacyjny łącznik z jednym ostrołukowym oknem. Nad gzymsem międzykondygnacyjnym korpusu głównego attyka j.w. W połaci dachowej korpusu głównego nad zakrystią okno strychu z 1-spadowym daszkiem. W połaci dachowej zakrystii przewód kominowy. Dekorowana pasem tynkowym pod gzymsem.

Elewacja zachodnia: od północy ściana kaplicy z otworem drzwiowym w przyziemiu dostępnym po granitowych schodkach, zamkniętym ostrołucznie. Wyżej szereg blend z okienkami jak w ścianie północnej. Ściana transeptu j.w. od strony wschodniej, ściana nawy j.w. lecz z 2 3-spadowymi daszkami. Od południa do elewacji dostawiona 4-boczna wieża na bardzo wysokim kamiennym cokole z półkolistą, niską dobudówką klatki schodowej, zamkniętą 7-spadowym daszkiem łupkowym z miedzianą sterczyną zakończoną kulą. W partii cokołu dobudówki 2 rozglifione prostokątne otwory okienne. W partii ściany przybierającej kształt 7-boku 5 ostrołucznych okienek, dekorowanych trójkątnym szczytem z trójlisciem w prostokątnych blendach. Okienka przedzielają profilowane węgarki. Wieża posiada w górnej partii 4 ostrołuczne okna /po 1 w każdej ze ścian/. Nad każdym oknem prostokątna tarcza zegarowa. Pod gzymsem wieńczącym wieżę w fryzie szereg rozetek w ceglanych obramieniach. Pod fryzem rolka. Wieżę flankują w narożach 4 wieloboczne wieżyczki z blendami o dekoracji maswerkowej zakończone wielobocznymi miedzianymi hełmami. Między wieżyczkami po 2 trójkątne szczyty z 4 arkadkami o wykroju trójlolistnym, w których małe okienka zamknięte odcinkowo. W wyższej partii szczytów rozety wpisane w koło. Wieża kryta miedzianym hełmem w kształcie ostrosłupa z puszką i chorągiewką. W południowej połaci transeptu okienko strychowe nakryte 1-spadowym daszkiem.

Elewacja południowa: od zachodu wieża o dekoracji j.w. mieszcząca w przyziemiu w partii cokołu kamienny portal o profilu uskokowym z przenikającym się laskowaniem w partii szczytowej i z tympanonem wspartym na wolutowych konsolkach z figuralną dekoracją reliefową przedstawiającą scenę Ukrzyżowania. Szczyt zamknięty górą profilowanym obrymieniem w kształcie oślego grzbietu wspartego dołem na 2 konsolkach. Nad portalem 2 małe ostrołuczne okienka. Ściana korpusu głównego wsparta na cokole, podparta w narożach przyporami dekorowanymi w górze rolką: z trójkątnym szczytem, który powtarza dekorację szczytów ścian transeptu. W przyziemiu rząd arkadowych okienek o wykroju ostrołucznym. Między nimi okrągłe okienka w szczytach o zróżnicowanej dekoracji maswerkowej. Nad rzędem arkadek płaski, reliefowy fryz z dekoracją winnej latorośli. W II kondygnacji okrągłe rozglifione okno z rozetą flankowane po bokach wąskimi, ostrołuczными oknami. Między ścianą korpusu głównego, a dobudówką klatki schodowej od wschodu pokryty 2-spadowym daszkiem ganek z 2 arkadami, wspartymi na słupie. W górnej kondygnacji ganku w obu ścianach po 3 prostokątne przeźroczka o 8 polach, przedzielone profilowanymi węgarkami. W bocznej blendy. Z ganku wejście do przedsionka kościoła, zamknięte łukiem ostrym.

1. Miejscowość	2. Obiekt (nazwa jak w karcie)	3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)
Legnica	kościół	ciąg dalszy opisu

Wnętrze: halowe, 3-nawowe, nawa główna oddzielona od bocznych 8-bocznymi filarami /po 4 z każdej strony/ zakończonymi pseudokapitelem, na który spływają wiązki żeber sklepiennych. Nawy boczne wypełnione 1 kondygnacją empor, wspartych w nawie głównej na filarach, w transepcie zaś na 2 kolumnach, lekko cofnięte w kierunku ścian bocznych i o załamanej nad kolumnami linii. Kolumny na wysokim, 8-bocznym cokole przechodzącym w formy krystaliczne przy bazie kolumny, o niskim trzonie i rozłożystym liściastym kapitelu. Łuki empor, otwory drzwiowe i łuki arkad ostrołucznych pod emporą muzyczną dekorowane wałkiem, wykonanych z kształtek ceglanych. Arkady oddzielające nawę główną od bocznych i arkada chóru muzycznego - ostrołuczne. Żebra sklepienne spływają na ściany i podtrzymywane są przez kamienne słuźki o dekoracji roślinnej. Słuźki sklepienne z liśćmi dębu w prezbiterium przechodzą w półwałkowy trzon dekorowany od dołu konsolką z motywem liściastym. W ścianach bocznych prezbiterium 2 otwory ostrołuczne: jeden prowadzący do pomieszczeń kapliczki: drugi - do zakrystii: o profilowanych uskokowo ościeżach w formie półwałków. Z nawy głównej nad chórem w środkowej arkadzie, podwójne wejście do kaplicy Dobrego Pasterza, w formie 2-drzwiowego portalu kamiennego o otworach zamkniętych łukami 2-ramiennymi i dekorowanych przenikającym się laskowaniem. Drzwi od strony nawy głównej 15-płycinowe. 2 kolumny podtrzymujące arkady chóru muzycznego kamienne, na wysokich, 8-bocznych cokołach, 8-bocznej bazie, trzonie i kapitelu.

Kaplica Dobrego Pasterza: ściany wschodnia i zachodnia przedzielone 3 arkadami. W ścianie zachodniej arkady wypełniają parzyste, ostrołuczne okienka, z okrągłym okienkiem między nimi. Wypełnione dekoracją maswerkową. Ściana wschodnia w części centralnej mieści portal przedzielony między otworami smukłą, 8-boczną kolumnką. Ściany północna i południowa zamknięte łukiem półkolistym, mieszczą ostrołuczne, profilowane portale. Kaplica przykryta kolebką z lunetami, na której naniesiona sieciowa dekoracja sklepienna. Wiazki żeber spływają na filary ścian, zakończone są słuźkami dekorowanymi różnorodną dekoracją w formie: rybich pęcherzy, czteroliścia, "zygzaków", maswerku.

Wnętrze przyziemia wieży: sklepienie żagielkowe z dekoracją gwiazdzistą. Żebra sklepienia spływają na słuźki wycięte w kształcie maswerku. Schody na wieżę granitowe z żelazną kutą poręczą.

Wyposażenie: oryginalne, kompletne.

Instalacje: co, wodno-kanalizacyjna, odgromowa, odwadniająca, elektryczna.

Wkładkę założył: Dorota Bocheńska
(imię, nazwisko, data)

Wzór ODZ 1978 r.

Miejsce przechowywania negatywów: .....

1. Miejscowość

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

1. Elewacja południowa
2. Elewacja północna od wschodu
3. Elewacja północna od zachodu
4. Elewacja zachodnia
5. Elewacja wschodnia

(imię, nazwisko, data)

Wzór ODZ 1978 r.

Miejsce przechowywania negatywów: .....

6. Wejście główne w narożu pd.-wsch.
 7. Fryz nad oknami elewacji połudn.
 8. Szczyt schodkowy od wschodu.
 9. Dekoracja szczytu od str. zach.
 10. Dekoracja szczytu wieży

1. Miejscowość

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

Wkładkę założył: .....
(imię, nazwisko, data)

Miejsce przechowywania negatywów: .....

11. Jedno z okien nawy
12. Widok wnętrza w kierunku prezbiterium
13. Widok wnętrza w kierunku chóru
14. Sklepienie nawy głównej
15. Sklepienie pod emporą organową

16. Wejście do kaplicy Dobrego Pasterza
 17. Wnętrze kaplicy j.w.
 18. Okno w kaplicy j.w.
 19. Drzwi kaplicy od wewnątrz
 20. Balustrada schodów kruchty
 21.-22. Fragmenty słupek sklepiennych
 nawy

1. Miejscowość

2. Obiekt (nazwa jak w karcie)

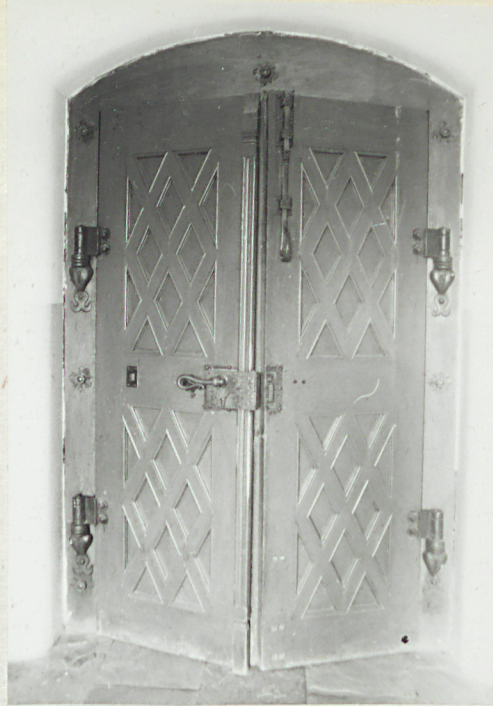
3. Zawartość wkładki (nazwa obiektu lub materiału uzupełniającego)

23.-24. Kolumna podtrzymująca emporę
25. Portal wejściowy do wieży od pd.

26. Drzwi do zakrystii od wschodu
27. Drzwi do dobudówki od wschodu
28. Drzwi wejściowe, główne
29. Drzwi wejściowe od zachodu

- 30. Drzwi z prezbit. do zakrystii
- 31. Drzwi z kruchty do nawy
- 32. Drzwi wewn. dobudówki od pd.-wsch.
- 33. Drzwi z kruchty do kaplicy
Dobrego Pasterza
- 34. Drzwi w zakrystii